

JARMILA STRÁNÍKOVÁ

VE STÍNU VÁLKY

ČESKÝ LID TRPÍ
POD NÁJEZDY ŠVÉDŮ

KIO KAN

edice
KLOKAN

Copyright © Jarmila Stráníková, 2021

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Jarmila Stráníková, 2021

Redakční úprava Vlasta Kohoutová

Grafická úprava obálky Emil Křížka

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokan, 2021

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7633-611-7

1631

1. Měsíc v úplňku shlížel na čtyřčlennou skupinu jezdců. Vítr utěšoval létem rozpálenou krajinu a hustý les před nimi jako by jim vycházel vstříc.

Muži se po sobě ohlédlí. Všichni to cítili, ale nedokázali pojmenovat. Navzdory nepříjemné předtuše pokračovali jeden za druhým do temnoty, která se pod korunami stromů rozprostírala. Netušili, jak dlouho jeli, když jim těžko prostupné křoviny začaly komplikovat další postup. Všichni tedy, až na hraběte Antona von Borgunelle, velitele johannesberské posádky, sesedli z koně, chopili se mečů a začali klestit cestu.

„Říkal jsem to,“ lamentoval Rasko a divoce máchal ostřím ze strany na stranu. „Říkal jsem, že se máme držet hlavní silnice.“

„Toho poutníka nám byl čert dlužen,“ odplivl si Damir. Jednou rukou sundal přilbu z hlavy a druhou prohrábl stříbro ve svých vlasech.

„Pche! Jako bych to nepovídal,“ nechal se slyšet Lešek, další z ozbrojenců.

„Nebyl jsem jediný, kdo to chtěl vzít zkratkou, tak nesýčkej,“ houkl na kamaráda Damir, načež narazil helmu zpátky na zponené vlasy.

Lešek se zašklebil a zahleděl se nad sebe. Doufal, že spatří alespoň malou část hvězdné oblohy. *Mít trochu lepší výhled, tak bychom dokázali určit správný směr.* Hustě propletené koruny stromů mu však jeho snahu znemožnily.

„Ztratili jsme se. Přiznejme si to.“ Rasko zasunul meč do pochvy a dal odpočinout unaveným pažím. „Měli jsme zůstat na noc ve Frýdberku. Však se nás snažili zastavit. Ještě jednou mi vysvětlete, proč jsme vlastně neposlechli?“ zeptal se otráveně, přestože odpověď moc dobře znal. Na johannesberský zámek dorazil biskup, kníže niský a opolský. Zpráva o jeho příjezdu je zastihla zcela neočekávaně.

„Vratislavští nás často nenavštívují,“ připomněl mu Anton ze hřbetu svého koně. „Navíc jistě přináší něco nového. Švédí se začínají nebezpečně přibližovat už i k našemu knížectví.“

„Jen ať přijdou! Přes nás se nedostanou!“ Rasko se v chrabrém gestu uhodil pěstí do hrudi.

„Mluví z tebe únava, příteli,“ zasmál se Anton dobrosrdečně.

„Možná bychom se měli vydat zpátky,“ troufl si navrhnout Lešek.

„A co když je Johannesberg kousek před námi?“ Představa každé míle navíc Raska popouzela.

„Není moudré cestovat jen tak nazdařbůh. Sám jsi to řekl. Nevíme, kam jdeme,“ prohodil Damir a zastavil koně, kterého vedl za uzdu. „Pane?“ zeptal se a čekal na rozhodnutí velitele.

Teprve když na okamžik umlkli, uvědomili si, jaké je obklopilo ticho. Dokonce i vítr ustal ve svém nočním tanci. Vysoko v korunách stromů se nepohnul ani lísteček.

Těsně nad jejich hlavami přeletěla sova. Koně si neklidně odfrkli a ve snaze udělat krok zpět do sebe nervózně naráželi. Damir se je snažil přitáhnout zpátky, tiše k nim promlouval, aby je uklidnil.

Anton svého hřebce také pohladil konejšivě po krku. „Měli bychom se utábořit,“ řekl.

„Pane, jestli nemáme spát v ostružiní...“

„Hned jak narazíme na vhodné místo, zastavíme,“ utnul ho hrabě.

Muži přikývli. Lešek se přemístil do čela skupiny, aby vystřídal Raska. „Jestli to křoví brzy neskončí, přísahám, že si ustelu na něm,“ nadhodil.

„Nestraš,“ zamručel Rasko. „Já se s takovým noclehem rozhodně nehodlám smířit.“

„Možná nebudeš muset.“ Lešek po pár krocích zastavil a zajatě pohlédl do černoty v dálce.

„Co vidíš?“ zeptal se Anton.

„Tmu, řekl bych,“ zašklebil se Rasko. „Nebo další křoví!“

Anton nereagoval. Hbitě seskočil z koně, předal uzdu Damirovi a protáhl se do čela.

Les se zdál být stále neprostupnější. Jakmile se ale velitel k vojákovi přiblížil, spatřil skrze divoce propletené větve bílou měsíční zář.

„Světlo!“ upozornil Anton ozbrojence. „Už jenom kousek,“ dodal a vytasil meč.

Muži při vidině tolik potřebného odpočinku přidali ruku k dílu. Antonovi ale nestačili a vymýcené křoví se za jeho zády jako nějakým kouzlem zase uzavíralo. Brzy se jim ztratil z dohledu.

„Pane?!“ křikl Rasko. „Antone?!“

Ticho.

„Skvělé. Ztratili jsme velitele,“ zlobil se Lešek.

„Biskup z nás mít velkou radost nebude,“ navázal Damir. „Dávno jsme měli být zpátky.“

„Johannesberg se bez nás za těch pár nocí nerozpadne,“ zabrblal Rasko.

„O zámek bych se nebál. Jeho Excellence... To už je jiná. Bez Antona neudělá na panství krok,“ řekl Damir vážně.

„Slyšíte to?“

„Co?“

„Poslouchejte!“

Doneslo se k nim bublavé šplouchání potoka. Lešek odstranil několik posledních větví, než se před ním otevřel výhled na malou mýtinu.

„Konečně,“ vydechl Damir a nedočkavě se prosmýkl dopředu. „Rasko, odveď koně k vodě a pak pomoz Leškovi rozdělat oheň. Jdu se podívat po...“

„To není třeba,“ ozvalo se mezi stromy, odkud během okamžiku vyšel Anton s náručí dřeva.

„V takovém případě si můžeme vychutnat zasloužený odpočinek. Do svítání nám zbývá ještě spousta času. Vyspíme se,“ usmál se spokojeně Damir.

„Vezmu si první hlídku,“ nabídl se Rasko a usedl do trávy kousek od místa, kde začal Lešek skládat hraničku z nasbíraného chrastí. První větvičky tiše zapraskaly.

Anton poklekl a přiložil dva kusy větší přelomené větve.

„Poznáte někdo, jak jsme ještě daleko?“ zeptal se Damir, který si už hověl na zádech vedle ohniště. Snažil se vyčíst z hvězd jejich polohu.

Lešek ho napodobil. Natáhl před sebe ruku. „Takhle to nefunguje. Dokážu ale určit směr, kterým se máme dát.“

„Ráno budeme vědět víc,“ promluvil Anton a také se uložil. „Vezmu si druhou hlídku.“

Rasko přikývl.

Mýtinou se nesla uklidňující píseň potoka, které neúnavně přizvukoval nespočet cvrčků schovaných v trávě. Když tu neda-leko cosi zapraskalo.

Lešek se prudce posadil. „Co to bylo?“

„Něco se ti zdálo,“ zamumlal Damir. „Spi.“

„Tys to neslyšel?“

„Já to obhlídnu.“ Rasko se líně zvedl a vyrazil. „Aspoň si protáhnu nohy.“

„Taky máte takový divný pocit? Myslím už od začátku, co jsme do tohodle lesa vlezli.“ Lešek se zahleděl do tmy. Dolehla na něj zvláštní tíha.

„Čeho se bojíš?“ zeptal se Anton pobaveně. „Strašidel?“

„Za co mě máš?“ Odmlčel se. „Lidi v krčmě mě ale před místními hlubokými lesy varovali.“

„Neříkej, že na ty povídačky věříš.“

„Ne,“ mávl rukou ledabyle Lešek. „Většina z toho jsou pohádky pro malé děti.“

„Většina?“ Antonovi došlo, že se jeho statečný válečník obává výmyslu, který stvořily přebujelé fantazie starých frýdberských ženských.

„Bazilišek.“

Velitel se snažil nevyprsknout smíchy, přičemž si všiml, že i Damir má co dělat, aby se udržel.

„Zrůda, která se zrodila z vejce černého kohouta. Obrovský čtyřnohý netvor s dračím ocasem. Slyšel jsem, že své oběti proměňuje v kámen,“ pokračoval Lešek.“

„Bazilišek, hm...“ Anton nestačil domluvit.

„Podívejte, na koho jsem kápnul!“ křikl Rasko už z dálky.

Všichni tři se zadívali jeho směrem. Nebyl sám. Vedl s sebou cizince.

„Pytlák,“ postrčil k ohni mladého muže. „Chytil se do vlastního oka a tohle měl u sebe,“ podal veliteli samostříl.

„Kdes to vzal?“ Anton si zbraň zaujatě prohlížel. „Dneska už ji vyrábějí pouze pro panské hony.“

„Vsadím se, že ji ukradl,“ zabručel Damir a s nelibostí si sotva sedmnáctiletého kluka měřil. „Takových mi už pod rukama prošlo.“

„Jak se jmenuješ?“ zeptal se Anton.

Mladík mlčel.

„Mluv!“ strčil do něj Rasko.

„Jorik,“ vydechl neochotně.

„Co tu děláš takhle v noci... Joriku?“

„Mohl bych se zeptat na to samé,“ vyštěkl namísto odpovědi.

„Tyhle lesy jsou nebezpečné. Nikdo sem nechodí.“

„Pche, prý nebezpečné...“

Velitel skočil Raskovi do řeči: „Proč?“

„Nebudete mi věřit.“

„Bazilišek,“ zašil sebou Lešek.

„Cože?“ Chlapec se zasmál. Hned nato ale obrátil pozornost k Antonovi. „Není daleko od pravdy. Věříte na duchy?“

„Dělá si z nás blázný! Přece ho nenecháme,“ spustil Damir podrážděně.

Velitel ho zarazil jediným pohybem ruky. Byl zvědavý. „Pokračuj.“

„Vypráví se legenda o věcech, které se tu v minulosti staly, vznešený pane. Od té doby lidi beze stopy mizí a ti, co se odtud vrátí, šíří neuvěřitelné příběhy.“

„To nemůžeš myslet vážně.“ Rasko obrátil oči v sloup.

Jorikovi se ve tváři objevil šibalský úsměv. „Všechno se to odehrává za úplňku,“ dodal tajemně.

Lešek se pokřižoval a vyděšeným zrakem vzhlédl k bílému kulatému poutníkovi na obloze.

„A co tu teda děláš ty?“ zeptal se Damir.

„Pytlačím,“ ušklíbl se Jorik.

„Tak a dost!“ utrl se Rasko na chlapce a popadl ho za límec.

„Budete mě potřebovat!“ křičel Jorik, kopal a bránil se. „Můžu vás vyvést! Zním odtud cestu.“

„To bych se divil,“ zachechtal se Damir a pomohl svému společníkovi odtáhnout chlapce na kraj mýtiny.

„Budete toho litovat! Slyšíte?“

Rasko si mlčky vychutnával Jorikovy obavy o život. Beze slova ho srazil k zemi a uvázal ho ke kmenu běloskvoucí břízy. Kriticky si prohlédl své dílo. Zachechtal se a pocuchal mladíkovi rozježené vlasy.

„Nenechávejte mě tady! Prosím!“

Ta slova zněla naléhavě. *Ještě před chvílí prskal vzteky a teď?* Rasko nakrčil přemýšlivě čelo. Nakonec ho ale oba muži přece jen opustili a vrátili se zpátky k ostatním.

„Věříte mu někdo?“ zašeptal Lešek.

„Ty očividně ano,“ zahromoval Damir pobaveně.

„Co s ním uděláme? Takového budižkničemu mít na krku je za trest,“ přisedl si k nim Rasko.

Anton se na ně vážně podíval. „Ten kluk má pravdu.“

Muži si vyměnili překvapené pohledy, přičemž v Leškovi hrklo víc než v ostatních. *Jestli tomu všemu věří hrabě...*

„Budeme ho potřebovat,“ dodal velitel nakonec. „Pomůžeme nám najít cestu domů.“

Anton nemohl usnout. Mlčky hleděl na indigové nebe a přemýšlel. Neustále si v hlavě přehrával Jorikova slova. *Kolik na tom všem může být pravdy? Ne! Nic z toho přece... Nic podobného neexistuje.* „Strašidla,“ prohodil s úšklebkem. Znělo to příliš neuvěřitelně.

„Pane,“ oslovil ho Rasko. „Je čas.“

Velitel se zvedl a vojáka vystřídal. Beztak se z dlouhé chvíle jen převaloval v dávno prohraném zápasu s nespavostí.

Trávou nepřestávaly zvučet stovky neviditelných cvrčků. Les skupinu ozbrojenců ochrannitelsky objímal a zároveň děsil neproniknutelnou temnotou. Měsíc pomalu klesal k západu.

Anton se sehnul pro dřevěný samostříl, který Jorikovi zabavili. Přihodil na oheň, aby získal více světla. Snažil se zbraň pečlivě prozkoumat. *Hm. Stejný jako každý jiný.* Přesto mu nedávalo spát chlapcovo podivné varování. *Něco na tom klukovi je.* Sedl si na studenou zem a zadíval se do divoce poskakujících plamenů, když koutkem oka zahlédl pohyb.

Pohotově se zvedl. *Zvíře? Vzdálil se od ohně a pátral očima ve tmě. Okamžik trvalo, než se rozkoukal. Ovšem ani potom neobjevil zdroj onoho podezřelého mihnutí. Asi se mi to jenom zdálo.*

„Hej! Tys to viděl, že?“ houkl Anton na Jorika.

„Co myslíš, pane?“ zeptal se chlapec na oko zmateně.

Anton si navlékl popruh samostřílu přes rameno a pomalu k zajatci zamířil.

Vzájemně se probodávali zkoumavým pohledem.

„Když ti to řeknu,“ promluvil Jorik nakonec, „pustíš mě?“

„Možná.“

„Pche!“ odfrkl si Jorik posměšně. „Málo si ceníš svého života.“

„Co tím myslíš?“

Mladík obrátil oči v sloup. „Poslouchal mě vůbec někdo, když...“

„Rozuměli jsme ti dobře,“ odbyl ho Anton. „Duchové,“ uchechtl se. „Nevěříš, doufám, že na něco takového skočíme?“ Na okamžik utichl. „Jsi pytlák!“ vyrazil ze sebe mnohem hlasitěji, než měl v úmyslu.

„Tak tak,“ přitakal Jorik. „Pytlák a lhář,“ pousmál se tajuplně.

Anton popuzeně odvrátil zrak. Znovu pohlédl směrem k lesu. „Proč jsi tady?“ zeptal se nakonec mnohem smířlivěji.

„To bych taky rád věděl,“ ušklíbl se Jorik a významně sebou zašil.

Anton se zamračil. Neměl náladu na hloupé žerty.

„Chci tvé slovo,“ naléhal Jorik. „Slib mi, že mě pustíš, když ti to prozradím.“

Anton povytáhl obočí. Pomalu si před Jorika klekl na jedno koleno a vážně promluvil: „Co říkáš na to, že tě nepředhodím katovi, když to hned teď vysypeš?“

Mladík zrudl, ale dál se nedohadoval. Po chvíli však jeho tvář zcela změnila výraz. Vztek nahradila rezignace. „Budeš mě mít za blázna.“

„Skutečně?“ Velitel nevěřil, že by to mohlo být horší, než už to je.

Jorik afektovaně povzdechl. „Vím, co si myslíš, ale jestli jsou všechny ty divné povídačky pravdivé...“ Tajemně se odmlčel. „Poklad,“ přiznal.

„Hm,“ pousmál se Anton.

Jorik se zamračil. „A teď mě pusť! Řekl jsem ti to! Řekl jsem ti všechno!“

Anton se opět postavil. Vytáhl z jezdecké holínky nůž a chvíli si s ním provokativně pohazoval. „Takže žádný pytlák, ale zloděj.“

„Není to zakázané. Poklad patří tomu, kdo jej najde. A když se nikdo jiný neodváží?“

„A kde že ten poklad má být?“ Koutky mu zacukaly v potlačovaném úsměvu.

Vtom se z lesa ozvaly podivné zvuky. Hrabě von Borgunelle zpozorněl. Upustil nůž a oběma rukama sevřel samostříl. Ticho. „Co to bylo?“ špitl. Jenomže než stačil Jorik odpovědět, objevila se mezi stromy postava. Okamžik bez hnutí stála a hleděla jejich směrem.

„Hej!“ zavolal velitel.

Postava nereagovala a couvla zpátky do tmy.

Anton vykročil vpřed.

„Co to děláš?“ zeptal se Jorik vyděšeně. „Slyšíš? Stůj! To přece nesmíš!“ Snažil se vyprostit z provazů. Místo toho si akorát sedřel kůži na holých pažích. Pohotově začal pátrat po noži, který velitel upustil. *Kde jen může být?* Zašmátral nohou v trávě.

„Ha!“ vydralo se mu z úst vítězoslavně. Špičkou boty si čepel postrčil blíž k tělu, dokud na ní téměř neseděl. Potom se posunul kolem kmenu tak, aby na nůž dosáhl rukou svázanou těsně u těla a s tichým zafuněním ho sevřel mezi prsty. Rychlým, poměrně náročným řezáním se z pout vysvobodil. Vzhlédl. Antona nespátřil. „Hlupák,“ zabručel si pod nos. „Má, co

chtěl.“ Zasunul nůž za opasek a odvrátil se od mýtiny. *Nehodlám zachraňovat krk někomu, kdo by mi tím mým s radostí zakroutil.*

„Kam si myslíš, že jdeš?“ zabručel za jeho zády Damir.

Jorik se ohlédl přes rameno. Uvědomil si, že pokud zůstane, skončí zase v provazech. Neváhal a rozeběhl se pryč.

Anton se plížil lesem. Snažil se najít cizince, který zmizel mezi stromy. „Haló?“ hlesl. Opatrně nakračoval, přičemž Jorikovu kuši držel v pohotovosti. „Ukaž se!“

Žádná odpověď. Johannesberský velitel sklonil zbraň k zemi a hlasitě povzdechl. *Ztratil jsem ho. Co naplat? Vrátím se, dokud jsem schopný najít cestu zpátky.*

Vtom nedaleko zapraskalo.

Anton se přikrčil a kuši opět zdvihl. Zamířil do tmy. *Duchové.* Rozpomněl se na Leškovo vyprávění. *Ne.* Odmítal uvěřit. Odhodlaně vyrazil vstříc podezřelému zvuku.

Nešel dlouho a stromy náhle prořídly. Tma ustoupila svitu měsíce, a sotva vyšel ze stínu lesa, spatřil obrovskou zříceninu. Z kdysi kulatých vysokých věží se zachovaly jen zborcené pahýly připomínající zaniklou velikost hradního panství. Hlavní brána zůstávala hladově otevřená a hradby pozbyly původního významu.

Překvapeně zamrkal. *Kde to jsem?* Docela zapomněl na neznámého v lese. Udělal několik váhavých kroků do nitra trosek. *Neuvěřitelné.* Prošel až na nádvoří. Tam, na opačné straně ve vysoké trávě mezi mladými břízkami, spatřil hromadu kamení, která byla památkou na vstup do podzemí.

Přistoupil. Obezřetně se rozhlédl. Měl zvláštní pocit. Téměř jako by dělal něco zakázaného. Přestože ho tížilo podezření, že na tom místě není docela sám, udělal další krok a stanul na dlouhém schodišti. Celou cestu nevědomky tajil dech. Lehce se rukou přidržoval stěny po pravé straně a doufal, že ho kamenné schody a drolicí se stěny nezradí.

Sešel do dlouhé chodby, na jejímž konci byl zborcený strop. Vzniklým otvorem pronikalo trochu bledého měsíčního světla.

„Proboha,“ vyklouzlo mu přes křečovitě sevřené rty při pohledu na lidské ostatky, jimiž byly přeplněny cely starého vězení. Přesto však postoupil hlouběji do hradních katakomb a nahlédl i do poslední kobky. Ležela tam další, dlouhými lety vybělená kostra.

Poklekl k tomu, co zbylo z lidského těla, a zkoumavě si prostor prohlédl. Od země stoupal chlad. Mříže dávno zrezavěly a malta, držící stěny pohromadě, se drolila. Nebožák, který tam umřel, měl kolem zápěstí železné okovy a jen kousek od klínu, jímž byly ve zdi upevněny, stálo cosi napsáno.

Přiblížil se. Uhnul na stranu tak, aby si nestínil, a četl: „Dokud bude stát kámen na kameni, pokoje nenajdeš.“ Natáhl ruku a vytesaných písmen se dotkl. Mohl jen hádat, co tajemný nápis znamená.

Muži se hnali lesem.

„Běžel támhle!“ zavolal Damir.

„Lešku! Zastav ho z druhé strany!“ křikl Rasko.

Lešek zamířil k příkrému úbočí a začal šplhat. Zdolal téměř polovinu kopce, když se mu smekla noha. Upadl a po několika bolestivých kotrmelcích se skutálel do dolíku mezi bochánky malých nahnědlých houbiček. Hlasitě zaklel a celý rozlámaný se vyškřábal na nohy. Byl špinavý od hlíny, na tvář se mu nalepily zbytky rozmačkaných hub a některé se mu dostaly do úst. S odporem plival kolem sebe.

Teprve potom se znovu rozhlédl. *Nemůžou být daleko. Jen kousek tímhle směrem.* Vyrazil. Rukou si třel bolavý krk. Cítil se najednou nějak divně. Před očima se mu sbírala mlha. Nohy slábly v kolenou, dech zrychloval.

Jednou rukou se opřel o kmen stromu, aby si odpočinul. Vzhlédl a podiveně zamrkal. Kousek od něj zel ve skále, zakousnuté do kopce, otvor. „Jeskyně,“ hlesl.

Rasko nespouštěl z očí Jorikův stín, temně se míhající mezi stromy. Nezbyvalo mnoho. Dal signál Damirovi, který byl chlapeci těsně v patách, a společně mu zabránili v dalším útěku.

„Kam si myslíš, že jdeš?“ spustil Rasko podrážděně a nebezpečně se přiblížil.

„Nechte mě být!“ naléhal mladík.

Damir se hlasitě rozesmál. „Proč bychom to dělali?“

„Nemáte čas. Musíte odtud zmizet!“ naléhal Jorik.

Rasko se uchechtl.

„Ani netušíte, v jakém jste nebezpečí,“ pokračoval. „Tyhle lesy se jimi hemží!“

„O čem to mluvíš?“ zamračil se Damir.

„Utečte, dokud je čas. Je jich příliš. Vědí o vás,“ varoval je chlapec. „Váš velitel jednoho viděl. Sledoval ho do lesa.“

„Jednoho koho?“ rozčílil se Damir a vlepil klukovi políček.

„Mluv jasně!“

„Muži v černém,“ vyštěkl Jorik.

„Zase nějaká strašidelná povídačka?“ zašklebil se Rasko.

„Říkám pravdu!“ zlobil se Jorik. „Táboří nedaleko a mají zbraně. Viděl jsem... Viděl jsem... Chytili Hoška.“

„Co nám to vykládáš?“ zahučel Damir netrpělivě.

„Podřízli ho jako prase na porážku,“ nařikal Jorik se slzami v očích. „Zůstaňte si, ale mě nechte jít. Chci domů.“

Vojáci se zatvářili nejistě. Netušili, zda mu můžou věřit. Jenomže pak Jorik vytřeštil oči a začal ustupovat k Raskovi, dokud do něj nenarazil.

„Co děláš?“ Rasko ho uchopil pevně za hubenou paži a rázně s ním zacloumal.

„Jsou tady!“ vyjekl Jorik. Vysmekl se a zmizel mezi stromy.

Rasko zaklel. Obrátil pohled k Damirovi, který na něj zíral s podivně vykulenýma očima.

„Co je?“ spustil na svou sebeobranu. „Ten kluk je...“

Damir zasípal a z úst mu vytryskla krev.

„Damire?!“ vykřikl Rasko. Chtěl přiskočit, jenomže si všiml postavy v černé kápi za jeho zády. *Tak přece mluvil pravdu, pacholek jeden.* Udělal jeden dva kroky vzad. Rychle se otočil a rozeběhl se do tmy.

Lešek obezřetně přistoupil. Z nitra skály na něj dýchl chlad. Nahlédl dovnitř. „Haló!“ zavolal.

Odpověděla mu ozvěna. Bohužel neviděl dál než na protější stěnu chodby, kterou ozařovala trocha měsíčního světla. O něco zakopl. Sehnul se a zvedl zčernalou pochodeň. Chvíli ji zamyšleně obracel. Jeho mysl byla podivně zastřená. Okamžik mu trvalo, než si vůbec uvědomil, co svírá v ruce. Nakonec vytáhl křesadla z váčku zavěšeném na opasku a podpálil jimi trochu suchého jehličí, které nahnul na malou hromádku. O vzniklý ohýnek pochodeň zapálil.

Konečně se mohl porozhlédnout. Stanul v dlouhé chodbě, jejíž konec polykala tma. Přistoupil k jedné ze stěn a lehce se jí přidržel. Byla vlhká a studená.

Opatrně volil každý krok. Přestože se snažil soustředit, nedokázal to. Před očima měl mžitky a nohy mu každou chvíli slábly v kolenou.

„Co to...?“ V dálce něco spatřil. Nedůvěřivě nakrčil čelo. Během okamžiku se to však objevilo znovu – nepatrný zlatavý záblesk. Přestal dbát na případná nebezpečí a zvědavě zrychlil. Běžel. Předháněl vlastní stín, aby se přesvědčil o pravdivosti svého tušení. „Je to tak,“ hlesl a téměř bez dechu se svezl na kolena. Upustil pochodeň, která při dopadu ztlumila svou zář. I ta však stačila, aby rozblýskala plošky zlatých dukátů, perly a drahokamy.

Lačně se dotkl pokladu před sebou. „Jsem bohatý,“ vydechl užasle. Nemohl se nabažit myšlenky, že to všechno teď patří jenom jemu.

Vše kolem se houpalo. Nohy ho sotva nesly, ale on to nevnímal. Když zaslechl tiché zasyčení, prudce se ohlédl. Nic nespapal. Pak se to ozvalo znovu. Instinktivně couvl ke světlu, které pochodeň vydávala, a zalapal po dechu, sotvaže uviděl obrovského zeleného hada. Plazil se k němu, hladkým lesklým tělem klouzal mezi truhlicemi zlata a stříbra.

Lešek si protřel oči. Od země stoupala hustá mlha.

„Lešku!“

Zamrazilo ho. Ten hlas byl podmanivý.

„Lešku!“

Celý se roztřásl.

Namísto hada před ním stála žena v bělostném rouchu, zahalena do nazelenalého oparu. Její tvář byla andělsky krásná a on z ní nedokázal spustit zrak.

„Lešku,“ hlesla, aniž by otevřela ústa. „Vše, co vidíš, může patřit tobě.“ Přistoupila a natáhla k němu ruku. „Stačí, abys udělal jedinou věc, a stane se z tebe bohatý muž.“ Její dotek byl odzbrojující. „Přiviň mě na svou hruď,“ špitla mu do ucha.

Celý zmámený si ji prohlížel, když si všiml, že ta žena má místo nohou dlouhý zelený hadí ocas. Hlasitě zavřeštl a s urputnou naléhavostí upaloval pryč. Křičel a běžel, dokud stačil s dechem. Potom se svalil na zem a ztratil vědomí.

Rasko bezhlavě utíkal. Klopýtal, padal, ale pokaždé se znovu zvedl a pokračoval. Nohy mu těžkly a slably únavou. Po chvíli ho však obestřelo ticho.

Zastavil se a pozorně naslouchal.

„Přežil jsi,“ prohodil hlas těsně za jeho zády.

Rasko leknutím nadskočil.

„Myslel jsem, že je po vás.“ Jorik přešel vyčerpaně ke skalce opodál. Potřeboval si sednout.

Voják se na něj vrhl. Popadl ho a srazil na tvrdou zem. „Měl jsi nás varovat!“ zuřil.

„Neposlouchali jste,“ rozkašlal se Jorik.

„Mohl jsi nás přesvědčit! Mohl jsi nás přinutit!“

„K ničemu by to nebylo!“ sípal a oběma rukama se snažil povolit Raskovy prsty, které ho svíraly pevně kolem krku.

„Zemřel jenom kvůli tobě!“

Jorik rozčileně zavřel. Sebral všechny své zbývající síly a Raska ze sebe shodil.

Ozbrojenec šokovaně vyjekl. Jeho nohy nenašly žádnou oporu. Padal do prázdna. Pohotově zašmátral rukama před sebou. Podařilo se mu zachytit vysutého okraje nad hlubokou propastí.

Jorik rychle vyskočil a než stačil voják sklouznout docela, zachytil ho za paži.

„Nepouštěj!“ křičel Rasko a snažil se vytáhnout. Nedařilo se.

„Neudržím tě!“ Jorik zabral, ale místo toho, aby mu pomohl, sám sklouzl o několik palců blíž k srázu. Cítil se provinile. *Do háje! Přece ho nenechám umřít. Ne takhle.*

Raskovi se z úst vydral vyděšený výkřik. *Bože, prosím, udělán cokoliv!*

„Už tě vážně neunesu!“ Jorika bolel každý sval. „Snaž se trochu!“

Rasko měl chuť tomu drzounovi jednu vlepit. Nakonec ale přece jen nahmatal volnou rukou vhodný úchop. Mladík zatáhl. Rasko zapřel lokty o pevnou zem. Jorik ho uchopil za kabátec a pomohl mu nahoru. Oba hlasitě oddechovali. Leželi nad útesem a vděčně se kochali světlající oblohou.

„Svítá,“ promluvil tiše Jorik.

Rasko zvedl hlavu, aby viděl na obzor. Nebe se barvilo do růžova a lesy ztrácely na své děsivosti. Ovšem rokle... Shlédl dolů a hlasitě polkl.

Slunce pomalu stoupalo. Obloha zmodrala docela. Mraky se rozplynuly a ptáci zpívali jako nikdy předtím. „Hej,“ houkl Anton a pleskl Leška přes tvář. „Probud se! Vstávej!“

Lešek otevřel oči. Byl zmatený. „Co... Co se stalo?“

„To nám řekni ty? Kde jsi byl celou dobu?“ zeptal se Rasko. „Musel jsem pytláka chytit sám.“

„Chytit? Cože?“ Lešek se nadzvedl, ale do hlavy jako by mu bodalo tisíce nožů.

„Jestli já jsem spíš nechytl tebe,“ zazubil se Jorik.

Anton dvakrát luskl Leškovi před obličejem. „No tak, vnímáš?“

Lešek přikývl. Bylo mu zle. Poslední, co si pamatoval... *Ne. To nemůže být pravda. Příšery a jeskyně s pokladem?* Pak si ale vzpomněl na podivné houby, do kterých spadl. Hlasitě povzdychl. „Kde to jsme?“ snažil se zorientovat.

„Pod zříceninou. A tam dole je náš tábor. Musíme se vrátit pro koně,“ řekl Anton.

„Snad tam ještě budou,“ dodal Rasko.

Leškovi začínalo pomalu svítat. Ležel pod skalnatým výběžkem a nad ním stáli tři muži. „Jak jste mě našli?“ Uvědomil si, že jeden chybí. „Kde je Damir?“

Rasko nešťastně zakroutil hlavou. „Mrtvý,“ nedokázal přijít s uspokojivou odpovědí. „Švédští zvědi. Našli jsme jejich tábor, ale už byl prázdný.“ Rasko převyprávěl vše, co se událo.

„Musíme jít,“ zabručel Anton. „Biskupa bude jistě zajímat, koho jsme tu potkali.“ Pomohl Leškovi na nohy.

„Pytláku, veď nás,“ ušklíbl se Rasko.

Jorik sklonil zamyšleně hlavu. Po chvíli sáhl k opasku pro Antonův krátký nůž a podal jej rukojetí napřed právoplatnému majiteli. „Tohle bych ti měl vrátit. Pěkný kousek,“ ocenil.

Anton vzhlédl od dýky k chlapcovu obličejí. „Je tvoje. A skutečně jde o umělecké dílo. Téměř poklad, řekl bych,“ a tajemně se usmál.

1633

2. Slunce stálo vysoko na obloze a páliło. Z vyprahlé cesty se prášilo a tráva pod žhavou září usychala a žloutla. Slepice roztroušené po záhoně bezmocně klovaly do tvrdé hlíny ve snaze ukořistit nějakou tučnou žížalu.

„Kšá!“ pleskla o sebe dlaněmi třináctiletá dívka. „Kšá! Vy potvory! Kšá! Vždyť na té zahradě nic nezbude!“

„Lilien! Svolej všechny k jídlu!“ ozvalo se ode dveří.

Dívka na nic nečekala a rozeběhla se na pole. Přeskočila starou rozbořenou zídku za domem, a jakmile se dostala až k potoku, s vykasanou sukni jím s hlasitým vypísknutím proletěla. „Otče! Strýče!“ křičela a z dálky mávala na pozdrav. Oba muži se odvrátili od zrající pšenice.

„Oběd!“

Rischer pokynul, aby věděla, že rozumí, načež se Lilien otočila jak na obrtlíku a zamířila zpátky k domu. Nyní ovšem přes louku, která se táhla od lesa až k městskému opevnění.

„Miko!“

„Jsem si povídal, kdy se ukážeš!“ Čeledín, jen o rok mladší než ona, se prudce postavil. „Umírám hlady.“

Lilien se před ním zastavila. „Můžu?“ zeptala se.

„Dneska jo, ale ať se ti žádná nezaběhne,“ varoval. „Dostal bych.“

Lilien se spokojeně zatetelila, když jí podal dlouhý prut, na jehož konci bylo uvázáno jedno hebké husí pířko. „Haj, haj!“ začala rozkošnický vyvolávat. „Haj, haj!“

Husy se lenivě zvedly ze stínu vysoké trávy a v houfu se pus-tily na cestu, po níž je odvedla až na jejich dvůr.

„Tak ukaž, ať to pantáta nevidí,“ houkl Miko a raději si vzal husí hejno zase na starost.

Lilien počkala, až je zavře do ohrádky, a pak společně vyrazili k domu, kde už je všichni netrpělivě očekávali. Vstoupili do

předsíně, v níž naproti dveřím stála obrovská almara, a odtud do sednice rovnou ke stolu.

„Pospěšte si přece,“ popohnala je Bianka a každému podala misku horké polévky.

„Oukrop?“ nakrčil Miko nos.

Rischer se natáhl a jednu mu stříhl.

„Oukrop a taky buchty, když si zasloužíš,“ promluvila Bianka shovívavě. Miko se zaculil a spiklenecky štouchl do Lilien, která právě vklouzla na lavici vedle něho.

Bianka se také posadila. Jednu ruku natáhla ke svému muži a druhou ke švagrovi. Oba ji lehce uchopili. Nakonec se připojily i děti a se skloněnou hlavou všichni vyslechli Rischerovu modlitbu: „... neuveď nás v pokušení, ale chraň nás od všeho zlého.“

Místností se rozeznělo tukaní dřevěných lžic. Nikdo si nedovolil porušit posvátné ticho, dokud nedojedli. Teprve potom se Bianka zvedla od stolu, a než se i s pekáčem buchet vrátila zpátky, Lilien sesbírala špinavé nádoby do proutěné ošatky, kterou postavila ke dveřím.

„Jak jsem slíbila...“

„Voní to hezky, maminko,“ pochválil Rischer a nabídl si jako první. Ostatní ho následovali.

„Jak vypadá pšenice?“ zeptala se Bianka mezi sousty.

„Budeme mít bohatou úrodu,“ pochválil Rischer. „Zima nám nemusí dělat starosti.“

Borek s plnými ústy příkyvoval.

„Brzy začnou ve mlejně vykupovat, a na podestýlku potřebujeme slámu nasušit,“ pokračovala.

„Pšenice začíná zlátnout. Ještě týden, nanejvýš dva, a můžou přijít žně. Letos to půjde rychleji, když máme pomocníka.“

Miko pyšně vypnul hrud', což vyvolalo všeobecné pobavení.

„Však na tebe může být máma hrdá. Počkej, až se vrátíš domů...“ nestačil dopovědět Borek.

„Za všechny ty peníze jí spravím dům a taky koupíme pole,“ hlásil poslušně mladičkový čeledín.

„Tak ty nám budeš kazit kšefty u mlynáře?“ zahromoval na oko vážně Rischer.

Miko zrudl až za ušima.

„Však může pěstovat oves nebo řepu. Toho taky není nikdy dost,“ zastala se ho soucitně Bianka.

„Anebo víno pro biskupův panský jazýček!“ plácl se do kolen Borek.

„Jak kdyby ten neměl vinic dost,“ zakroutila hlavou, načež hlasitě vydechla. „Málo času, hodně práce. Musíme na trh.“

„Kolik nám zbývá zásob?“ zeptal se Rischer.

„Neměj starost. Do žní vydržíme.“

Pantáta pokýval hlavou, načež propustil neposedné děti od stolu.

Povoz naložili několika proutěnými koši s čerstvou zeleninou. Bratři seděli na kozlíku a Bianka s dětmi se uvelebila mezi nákladem.

„Hyjé!“ pobídl Rischer černého valacha a s tichým rachočením se hnuli. Přestože byla silnice prašná a plná výmolů, jelo se jim dobře. Každý týden tudy do města vozili, co doma přebývalo, a za utržené peníze nakoupili zásoby a materiál, na který sami nestačili.

Brzy se dostali k otevřené městské bráně. Řídce postavené chalupy nahradily vyšší a honosnější domy. Nelišily se příliš od jejich statku, jen byly omítnuté a zvenku lépe udržované. Lidé z podzámčí se rádi chlubili a výši svého majetku dávali okaté najevo právě vzhledem domu.

„Měli byste vidět, jak to vypadá uvnitř,“ prohodil Borek přes rameno k dětem, v jejichž obličejích byl obdiv během okamžiku nahrazen potouchlými úšklebky a chichotáním.

„Dobré poledne, sousedi!“ zavolal jejich směrem usměvavý hospodář, potahující z krásně zdobené fajfky, sotvaže zpozoroval, že se dívají jeho směrem.

„Pozdrav pánbůh!“ odpověděli sborově s upřímnými úsměvy ve tvářích. Nenechali se ale zastavit přátelskou výměnou zdvořilostí a pokračovali dál.

Jakmile dojeli na kruhové náměstí, Rischer zastavil koně, seskočil z kozlíku a pomohl Biance a dětem vyložit koše na zem, aby kolemdoucí na jejich obsah dobře viděli.

„Buď opatrná, ať tě neošídí,“ naléhal Rischer a vložil své ženě do dlaně kožený váček. „Výměnou ber jen to, co potřebujeme. Jinak peníze.“

„Vím. Nedělej si starosti,“ uklidňovala ho.

„Kdyby něco, budeme v hostinci,“ upozornil ještě a společně s Borkem se vypravil křivolakou ulicí pryč.

Bianka ukryla váček s penězi pod zástěru a pustila se do úkolování svých malých pomocníků: „Miko, odpráhni koně. Lilien, vem z povozu vědro a zajdi pro vodu.“

Obě děti se poslušně chopily práce, zatímco Bianka začala vyvolávat: „Čerstvá zelenina! Mrkev! Špenát! Cibule!“

Borek rozrazil dveře poloprázdného šenku a křikl: „Hospodo! Máme žízeň!“

Hostinský ho zpražil rozezleným pohledem. Potom, co si ale všiml, o koho kráčí, hlasitě se rozchechtal: „Inge! Podívej, kdo k nám zavítal, Borek s Rischerem!“

„Takovýho rámusu pro nic za nic!“ příkolébala se k nim buclatá žena. Odložila prázdné korbele a oba muže, jednoho po druhém, s širokým úsměvem ve tváři objala.

„Jakpak jde živnost?“ zeptal se náležitě pomačkaný Rischer, než se usadil u nejbližšího stolu.

„Nu což,“ mávl rukou hospodský. „Znáš to. Lidi si sem choděj kde co vyřikat, tak to tu bejvá divoký.“

„Neposlouchejte ho,“ oponovala krčmářka. „Vladek zasej přehání. Už dlouho nebyl takovej klid jako teď.“

„Ale kdeže,“ stál si za svým její muž, přičemž začal točit každému po džbánu piva. „Zrovna včera se tu dva dohadovali, vojáci to myslim byli, že prej kolik tomu našemu biskupovi bylo, když ho zvolili.“

„Takhle nám sem tahat politiku,“ vložila se do toho hospodská.

„A kolik že mu teda bylo, paňmámo?“ zeptal se pobaveně Borek a vděčně přijal přetékající džbáněk.

Krčmářce zajiskřilo v očích. Naklonila se přes výčep a šepetem mu odpověděla: „Ještě mu teklo mlíko po bradě. Pro dvanactiletý děcko takovýhle ouřady nejsou.“ Mávla rukou.

Bratři šokovaně vyprskli, co měli v ústech.

„Huš, ženská!“ napomenul ji Vladek. „Však co měli mocipáni dělat, když jim starý kníže umřel na cestách?“

„Tiše,“ zarazila ho žena, sotvaže dovnitř vstoupili dva obrovití strážní z panského sídla nad městem.

„Je hotovo, panímámo,“ oznámil Miko.

„Jděte mi teda koupit trochu krupice na kaši a taky kroupy a chleba od pekaře,“ vložila mu do dlaně několik mincí.

Obě děti nadšeně přikývly. Lilien popadla jednu z již docela vyprázdněných ošatek a po boku svého kamaráda se vydala do nepřehledného chumlu nakupujících lidí.

„Čerstvé ryby!“

„Proutěné koše!“

„Prodávám ty nejlepší látky široko daleko! Přijďte se podívat! Brokát pro pány na kabátec! Hedvábí pro vznešené dámy!“

„Kupujte! Koláče! Makové, povidlové, tvarohové!“

„Uzené maso! Jelita a jitrnice!“

Dětem až přecházel zrak, a aby byl nákup rychle odbytý a zbylo více času na zábavu, rozhodla se Lilien, že se rozdělí.

„Dej mi nějaké peníze.“

„Proč?“ zaškaredil se Miko. „Co když je ztratíš?“

„No tak honem! Půjdu koupit chleba a ty vezmeš kroupy a krupici. Bude to rychlejší,“ zasvětila ho do svého plánu.

Miko dychtivě přikývl a mnohem ochotněji se o svou povinnost podělil.

„Sejdeme se u kašny,“ upozornila ho a sama se vydala ke stánku s pečivem.

„Prosím jeden chléb!“ snažila se překřičet hlasité vyvolávání prodavačů.

„Na zaplacení máš?“

Lilien podala pekaři jeden groš.

„To je málo.“

Dívka vytřeštila oči. „Vždycky to stačilo.“

„Ať už seš pryč, ty žebroto jedna!“ zahulákal na ni hrozivě s vědomím, že z ní žádný pořádný výdělek nekouká.

„Můžu dostat zpátky...?“ nechtěla se vzdát tvrdě vydělaných peněz.

„No tak!“ napřáhl se pekař.

Lilien se lekla. Prudce uskočila, přičemž do kohosi vrazila, a než si stačila uvědomit, držela ji silná ruka kolem zápěstí.

„P-promiňte,“ zadívala se ustrašeně do mladé, hladce oholené tváře, z níž na ni svítily dvě usměvavé oči. Ten člověk se jí nezdál zlý. Vůbec se nezlobil.

„Omlouvám se, pane,“ spustil pekař. Báł se, že kvůli té holotě přijde o dobrého zákazníka. „Ta špinavá chátra je dneska...“ nedořekl, protože po něm cizinec hodil velkou stříbrnou mincí.

„Čím mohu sloužit? Jen vybírejte. Čerstvě upečený chléb? Koláče povidlové, tvarohové? Makové plenyky?“

Mladý muž se sklonil k Lilien, kterou lehce postrčil, aby si sama řekla, co potřebuje.

Dívka bez váhání ukázala na ten největší chléb, který pekař nabízel. Nechala si ho uložit do ošatky. Vděčně ke svému doborodinci vzhledla. Ten ji ale opět pobídl, aby vybírala.

Lilien se po tváři rozlil široký úsměv. „Co můžu?“ zeptala se nadšeně.

„Vem si koláče. Těch ti vyjde nejvíc,“ poradil náhle ochotný pekař.

„Kolik?“

„Šest. A víš ty co, dám ti od každýho dva a máš to.“

Lilien vykulila oči na kupičku koláčů v malém košíku. Kdyby to jen tušila, přinesla by si na to něco většího.

„Děkuji,“ otočila se opět k cizímu muži, jenomže po tom jako by se slehla zem.

Krčma se začala s nastávajícím večerem plnit lidmi. Bratři se uchýlili do ústraní, aby si vyřídili jen to nejnutnější, přičemž se stávali svědky nepřeborného množství maloměstských šarvátek.

„Povídám, že jsem ti tu poslední splátku poslal!“ vykřikl rozniceně místní kovář.

„Nic mi doručeno nebylo,“ odvětil mu naprosto klidně krejčí.
„Neodejdu, dokud mi mé peníze nevrátíš. I s úroky.“

„S jakými úroky?“ zavrčel kovář a postavil se tak prudce, až se jeho židle zvrhla na podlahu. Nyní už měli pozornost celého hostince.

„Peníze nedorazily ve smluvenou dobu.“

„Ty vymydlenej mizero,“ popadl ho za kabátec.

V ten samý okamžik se ale krejčí natáhl pro nůž, jenž mu visel u pasu, a tím svému dlužníkovi namířil na břicho.

„Myslím, že bys měl promluvit s poslíčkem, kterému jsi moje peníze svěřil.“

Kovář se nejistě zarazil v pohybu, povolil sevření a pomalu se odtáhl. „Jo. Jo, to bych asi měl,“ prohodil stále trochu v šoku, načež zamířil k východu.

Borek s Rischerem to divadlo nervózně pozorovali, a jakmile se u nich zastavil hospodský s další várkou kvašeného piva, uvědomili si, že situaci sledoval se stejným napětím.

„Už jsem se bál, že ho dovopravdy zapíchne,“ vydechl úlevně, když před ně složil dva plné korbely. „Jako kdyby toho už nestačilo.“

„Děje se tu snad ještě něco zajímavějšího?“ snažil se Rischer celou věc odlehčit.

„Zasejc ti vojáci,“ ušklíbl se a zažloutlým šátkem si otřel orosené čelo. „Hádaj se, politikařej, intrikařej. To nikdy nejni dobrý.“

Oba bratři se zvědavě naklonili. Vojáků přibýlo a ve svém počtu okupovali nejméně dva stoly.

„Nechali nás tu!“ vykřikl hromotluk a podrážděně sevřel jílec svého meče. „Vytáhli na Svídnici. Nisu ta císařská sebranka dávno opustila.“

„To není pravda!“

„Ne? Tak kde jsou? Kde je Matyáš?“

„Myslíš polního maršálka Jana Matyáše Gallase,“ zdůraznil bělovlasý zbrojmistr. „Dávej si pozor na jazyk!“

Strážný ho ale ignoroval. „Švédi jsou po bitvě u Lützeniu jako roj rozzuřených včel. Nenechají to jen tak. Přišli o krále. Chtěj se pomstít.“

„Nisa je hlavním štábem císařských...“

„Byla hlavním štábem!“

„Netroufnou si až sem,“ dořekl přesvědčeně zbrojmistr.

„Ne?“

„Rovnálo by se to sebevraždě.“

„A možná ne,“ odbyl ho strážný. „Jestli vědí...“

„Nemožné!“ utnul ho. Mezi vojáky nastalo napjaté ticho.

„Měli bychom taky odejít,“ ozvalo se náhle. „Připojit se k hlavní síle.“

„Pak nebudeme o nic lepší. Císařští mají armádu přinejmenším třikrát takovou. Nepotřebují nás.“

„V našem počtu město stejně neubráníme!“ oponoval mladý ozbrojenec. „Chci bojovat! Nebudu čekat, až si nás válka sama najde!“

„Kam by ses hnal? Valdštejn svůj postup zastavil. Vyjednává, i když nechápu proč.“

„Jistě má své důvody. Kapitulací Švédů by ušetřil tisíce životů. A ti nemají mnoho jiných možností. Jsou slabí. Pánové, já věřím, že vyhráváme!“

„Tak na to si rád připiju.“

„Na císaře!“ zahromovali sborově. „Ať žije!“

Lilien přešlapovala na smluveném místě, ale Miko se nevracel. *Kde je tak dlouho?* Natáhla krk, aby přes nepřehledný chumel lidských postav lépe viděla. *Třeba zapomněl. Třeba se vrátil rovnou k povozu.* Ještě jednou se pozorně rozhlédla, a když ho nikde nespatriila, trochu nejistě vyrazila zpátky.

„Pro pána Jána!“ spráskla ruce Bianka, když spatřila svou dceru s nečekaným nákladem. „Kdes to všechno vzala?“

Lilien se jen tajemně usmívala.

„Snad jsi to neuk...“

„Ne!“ vyjekla polekaně, aby zarazila jakékoliv mylné závěry své matky. „Dostala jsem to.“

„Od pekaře?“ zeptala se nedůvěřivě.

Lilien matce všechno po pravdě vypověděla.

„Ten neřád jeden zlodějská!“ durdila se Bianka, když si vyslechla, jak ji chtěl prodavač okrást. Ovšem pro to, co

následovalo, už jí nezbývalo slov. S takovou dobrotou se nese-kala. „A kde je Miko?“

„Já myslela...“ Lilien si uvědomila, že ji teď určitě někde shání. „Jdu ho najít!“ Rychle matce podala ošátku s nakoupe-ným zbožím a bez vysvětlení se rozeběhla zpátky k fontánci.

„Miko!“ zavolala do davu, když ho u kašny nenašla. „Miko!“ zkusila to znovu a pomaličku se pustila po jeho stopách. Když tu...

„Vrať mi to!“ ozval se Míkův zoufalý výkřik. „Slyšíš?“

„Nebo co?“ zachechtal se cizí hlas.

„Jednu ti vrazím!“

Následoval posměvačný smích.

Lilien se vzdálila od rušného centra náměstí a opatrně se při-blížila k jedné z vedlejších ulic, v níž to páchlo močí a po zemi se válely shnilé zbytky jídla. Opatrně mezi domy nakoukla.

Miko stál u zdi a tváře měl vlhké od slz. Nad ním se výhružně tyčil starší chlapec, který měl za zády další dva o něco mladší kumpány.

Lilien na nic nečekala a do ulice se vši parádou vtrhla. „Hej! Zbabělci!“

Všichni se v tu ránu otočili.

Čeledín využil okamžiku překvapení, sevřel ruku v pěst a nepozorného zloděje praštil do obličeje.

Chlapec se chytil za nos, přičemž upustil uloupené mince. Miko se bez přemýšlení rozeběhl pryč. Po chvíli si ale uvědomil, co ho čeká, když se vrátí bez peněz, a zaváhal. Chtěl se vrátit.

„Nech to být! Utíkej!“ pobízela ho zoufale Lilien.

Miko zůstával nerozhodně stát. Odhodlával se vyrazit, ale strach mu bránil se ke zlodějům přiblížit.

„Chyťte je! Za tohle zaplatí!“ zahulákal kluk s nateklým nosem. „Mě nechte na pokoji! Běžte za nimi!“

Nebylo času nazbyt. Miko vyrazil na konec ulice, kde Lilien netrpělivě poskakovala na místě.

„Rychle pryč!“ Společně se rozeběhli. Prudce rozráželi hloučky postávajících lidí a chaoticky se proplétali tržištěm, dokud neměli naprostou jistotu, že své pronásledovatele setřáslí.

Lilien se zadýchaně opřela dlaněmi o kolena. „Viděls, jak se tvářili?“ prohodila pobaveně.

Miko mlčel a do očí se mu draly slzy.
„Co se děje? Vyzázli jsme přece. A že to bylo o fous,“ strčila do něj šibalsky.
„Ty to nechápeš!“ vykřikl najednou.
Zvážněla. Opravdu tomu nerozuměla.
„Peníze! Přišel jsem o ně!“
„Nemůžeš za to. Řekla jsem ti, ať je necháš být.“
„To je jedno. Výprask mě nemine,“ otřel si tváře do umazaných rukávů.
Lilien přemýšlela. „Třeba ne,“ snažila se ho povzbudit.
„Všechno jim vysvětlím. Tak nebreč. Pojd. Musíme se vrátit.“
Miko pokýval hlavou, velké naděje si však nedělal. Moc dobře věděl, jak to chodí. Nakonec se ale nechal umluvit a oba zamířili k Biance.

Venku se smrákalo, svítilny se rozsvěcely. Byl nejvyšší čas vyrazit domů. Rischer položil na stůl peníze.
„Vy už odcházíte?“ zeptal se Vladek trochu zklamaně.
„Je na čase. Brzo zavřou městské brány.“
„Tak zasej někdy,“ připojil se Borek.
„Snad brzy. Vás tady člověk často nevidí,“ usmál se Vladek přátelsky.
Borek s Rischerem známému pokynuli a zamířili ke dveřím. Vyšli na cestu před hostincem. Slunce dávno zapadlo.
„Už na nás určitě čekají,“ prohodil Rischer, a když chtěli vyjít po cestě vzhůru, tak tak je minul udýchaný pacholek, který se naprosto nepřičetně vřítíl dovnitř a na celou krčmu se rozkřičel:
„Vojáci! Švédí přitáhli do Nisy!“

3. Na Niské knížectví dávno padla tma. Noční obloha byla jasná a plná hvězd. Vítr přinášel chlad severních království a jako tichý prorok varoval před jejich nenávisť. Široko daleko nebylo slyšet nic než šumění divoké řeky, rozrážející se o kameny.

K neklidné písni vody se přidal vzdálený dusot. Zvuk bijících kopyt o měkkou půdu se rychle přibližoval, ovšem jezdec stále nebylo vidět.

„Dávejte pozor!“ ozvalo se v táboře. „Buďte připraveni!“

Zbrojnoši si vyměnili neklidné pohledy. „Tam! Podívejte!“ Mezi stromy se objevil stín temnější než všechny ostatní.

Jeden z vojáků se postavil rozkročmo, zapřel těžkou mušketu o podpěru a přiložil líc k pažbě. Byl připraven vystřelit. Čekal na rozkaz.

Švédský seržant držel ruku ve vzduchu, přičemž se snažil rozpoznat tvář neznámého jezdce.

„Velitel!“ ozval se náhlý výkřik. „Nestřílejte! To je William Banér!“

Mušketýr se okamžitě stáhl.

„Dejte vědět generálovi, že se jeho synovec vrací,“ promluvil seržant a vyšel přijíždějícímu vstříc.

Uhnaný kuň před starým mužem prudce zastavil.

„Měl jste na mále. Chtěli jsme střílet.“

„Jsem vděčný za vaši zdrženlivost,“ usmál se William a lehce seskočil.

„Jste neopatrný. Málem bych vás nepoznal.“

William si z hlavy stáhl kápi. „To byl přece účel,“ poznamenal.

„Vyšlo to?“

Mladý velitel přisvědčil.

„Generál nebude mít radost.“

„Kde je strýc?“

„Jako obvykle, pane.“

„Postarejte se o koně.“ William prošel táborem, rozloženým pod niskými hradbami, k velitelskému stanu. Odhrnul plachtu zakrývající vchod a vstoupil do prostoru slabě osvětleného olejovou lampou.

„Kde jsi byl?“ zeptal se Johan Banér klidně. Stál v jednom z temných koutů s pohárem vína.

„Udělat, co bylo potřeba. Celé město je vzhůru nohama,“ prozradil pyšně. „Takový zmatek musíme využít. Nejsou na nás ani zdaleka připraveni.“

„Zase jsi jednal za mými zády, drahý synovče,“ odvětil trpělivě generál.

„Jako velitel bych měl...“

„Jsi zde jen díky mně. Na svou pozici se neodvolávej, protože není oprávněná.“

„Neprosil jsem se o ni!“ vyrazil ze sebe William vzdorně.

„Kde je tvoje vděčnost? Radši se postavíš mezi obyčejné pěšáky?“

„Možná. K čemu je mi hodnost, když nemám žádné slovo?“

„Máš ho mezi muži. Tady posloucháš rozkazy. Uč se a možná jednou převezmeš mé místo.“

„Proč já? Henrik po něm prahne už léta.“

„Henrik je skvělý voják, není však mé krve!“

William zrudl.

„Tahle válka rozhodne o další budoucnosti Švédska. Jsou ale věci, které zatím nevíš. Radím ti, aby ses raději držel blízko. Žádné hlouposti, žádné další tajné vyjížďky. To musí skončit, Williame.“

„Nic z toho jsem nechtěl. Kdyby to bylo na mně, vůbec tady nejsem a ty to víš!“

„Máš povinnost vůči vlasti, vůči rodině. Nezapomeň, co tvůj otec obětoval,“ zakončil generál. „Teď jdi. Odpočiň si. Promluvíme si později.“

William se odvrátil a rozčíleně vyšel ven.

Sednici naplňoval mlhavý opar. Zhasla další svíce a tma číhající v rozích se posunula blíž. Na podlaze se krátily tři černé stíny. „Co budeme dělat?“ zazněl Biančín hlas.

„Ššš,“ napomenul ji Rischer. Zadíval se k peci, na které spaly děti. Teprve po chvíli tíše pokračoval: „Třeba sem nedorazí. Třeba odtáhnou.“

„Na to nemůžem spolíhat,“ zašeptala.

Borek souhlasně pokýval hlavou. „Musíme se připravit. Jestli vojáci přijdou, budou chtít peníze, možná jídlo. O nic z toho nesmíme přijít.“

„To je to nejmenší,“ zachraptěl Rischer a úzkostlivě pohlédl na svou ženu.

Borek uchopil bratra pevně za rameno. „Nenecháme je. Rozumíš? Nikomu se nic nestane. Nedovolíme to.“

„Myslíte, že biskup pomůže?“ zeptala se Bianka.

Rischer se na ni pochybovačně zadíval. „Biskup nemá žádnou armádu.“

„Císařští odtáhli na Kladsko. Určitě nic takového nečekali. Vždyť i naši přemýšleli, že se k nim přidají,“ vložil se do toho Borek. „Řekl bych, že zůstaneme sami.“

Lilien pomalu odtáhla ruku z úst čeledína. Už se uklidnil, přestože mu strach z očí nezmizel. Oba rozhovor dospělých slyšeli a k smrti je vyděsil. Co to vlastně všechno znamená? Jaké nebezpečí může jejich rodině hrozit? Nešťastně se na sebe podívali.

Obloha zčernala. Déšť, který tak dlouho nepřicházel, se spustil z nebe v dlouhých provazcích.

Rischer vyšel na dvůr a rozhlédl se. Město hořelo. Žár vysoko šlehajících plamenů ztrácel na síle nečekanou průtrž. Sedlák se otočil ke svému domu, poté jeho zrak spočinul na mrtvých tělech ležících všude kolem. Naplnilo ho zděšení. Rychle se rozeběhl. Hledal svou ženu a v duchu se modlil, aby ji mezi nimi nenalezl. Když tu se ozval hlasitý výkřik. Vycházel z domu, který před chvílí opustil.

„Bianko!“

Vyrazil ke dveřím, jenomže v ten okamžik celý statek vzplamul. Oheň ho navzdory prudkému lijáku nenasytně požíral. Nebylo cesty dovnitř. Nebylo cesty ven.

„Bianko!“ Rischer se posadil na posteli. Košili měl zmáčenou potem a celý se trásl. Ticho. Nikdo se neprobudil.

Noční můra. Nic víc. Vstal, natáhl si kalhoty a přešel ke dveřím. Otevřel a vyhlédl ven. Svítalo.

„Vstávejte!“ zavolal do sednice a znovu se zahleděl k městu. Nikde žádný oheň. Žádné plameny. Všude naprostý klid.

„Co se děje?“ zeptala se Bianka zmateně. Oči se jí po probdělé noci stále klížily.

„Není čas vyspávat.“

Bianka se pŕinutila vylézt zpod vyhřáté peřiny a beze slova se ustrojila. „Nikde nikdo,“ prohodila nakonec. „Slunce je ještě nízko. Pořád je čas.“

„O čem to mluvíš? Lidi jsou zalezlí jako krysy.“

„A co jiného mají dělat?“

„Cokoliv!“ Rischer sevřel třesoucí se ruce v pěst a opět pohlédl do místnosti. Jeho zrak ulpěl na dětech, které na něj vyděšeně hleděly z pece.

„No tak, pojďte už dolů! Vyspávaly jste až až,“ popohnala je Bianka. „Husy se na pastvu samy nevyvedou.“

Lilien štouchla do čeledína pŕed sebou, aby se hnul. Když tu se ve dveřích objevil Borek.

„Odcházejí!“ vyhrkl.

„Kdo?“ zeptala se Bianka překvapeně.

„Lidi, celé rodiny...“

„Všichni?“

„To ne. Přesto je jich hodně. Berou jen to nejdůležitější. Většina mĕří za hradby. Někteří chtějí utéct docela. Jdou na jih. K Freywaldu.“

Lilien ani nedutala.

„Myslíš, že bysme taky měli...“

„A nechat statek napospas vojákům? Nikdy!“ skočil jí do řeči Rischer.

„Co je dům oproti našim životům... oproti jejich životům?“ pokynul Borek směrem k vyjukaným dětem.

Rischer na ně krátce pohlédl, a když si uvědomil, čeho jsou svědky, netrpělivě zahromoval: „Co tu ještě děláte! Běžte už! Práce snad není dost?“

Lilien a Miko se okamžitě rozeběhli ke dveřim.

„Tos nemusel,“ poznamenala Bianka, jakmile se dostali z doslechu.

Rischer jen podrážděně zamručel. Přešel ke stolu a vyčerpaně se posadil.

„Bratře...“

„Už jsem řekl! Nikam nejdu!“ vyrazil ze sebe prudce. „Nemá to cenu. Kam si myslíte, že utečeme? A i kdyby... vrátíme se a nic z toho, co jsme znali, už nebude. Všecko zničí!“

„Co chceš, abychom udělali?“ zeptala se Bianka prostě.

Neodpovídal. Mlčel a jen hleděl do prázdna. Sám nevěděl.

Miko se zamyšleně usadil pod strom na okraji louky. „Myslíš, že taky odejdeme?“

„Nevím,“ zakuňkala Lilien a zrakem zabloudila k lučním květům, mezi něž se rozeběhlo hejno hus.

„A co moje matka? Půjde s náma? Já ji tu nenechám. Myslíš, že to ví? To o těch vojácích, a tak.“

Lilien pokrčila rameny.

„Měl bych za ní jít. Říct jí o všem.“

Konečně vzhlédla. „Určitě se to k ní už doneslo. Je toho plné město. Otec něco vymyslí, uvidíš.“

Sklonil zasmušilou tvář k zemi. Vděčně uchopil Lilieninu ruku a pevně stiskl.

Dlážděnou ulicí, táhnoucí se až do středu Nisy, kráčel vysoký muž v dlouhém plášti. Každý, kdo cizince zahlédl, zrychlil krok a ztratil se z dohledu. Okenice se zavíraly. Řeč lidí ustávala. Ve válce nebylo radno pokoušet štěstí a neznámému se vyplatilo vyhýbat.

William si stáhl kápi níž do obličejce. *Bojí se. A také májí proč.* Vyběhl po krátkém schodišti vedoucím do místní krčmy. Vstoupil. Původně rušná místnost docela utichla. On toho ale nedbal. Sklopil zrak k zašlé, dřevěné podlaze a posadil se v tom nejtemnějším koutě, který hospoda nabízela.

„Tebe sme tu eště neviděli,“ zabručel podezřívavě hostinský, jakmile došel i k jeho stolu. „Odkud seš? Všude se teď couraj vojáci. Novýho by do města nepustili.“

William odpověděl německy, protože česky uměl jen málo: „Z Dráždan. Dorazil jsem chvíli před Švédy. Kdybych věděl...“

„Tady mluvíme po našem,“ zarazil ho krčmář.

„Německy ale umíš.“

„Málokterý našinec neumí. Však jsme přitáhli ze západu stejně jako ty. Co tě sem přivedlo? Zdravý rozum určitě ne. Nemáme zrovna dobré časy.“

„Doufal jsem, že sem válka ještě nedorazila.“

„Tak tos doufal špatně,“ zachechtal se. „Co si dáš? Pivo? Stejně nemáš na výběr. Švédí lepší zboží zabavili.“

Přikývl.

Hospodský před něj postavil korbel plný zlaté tekutiny. „Tak ať slouží!“

William strojeným úsměvem poděkoval, načež se ponořil do vlastních tíživých myšlenek. Válečný konflikt pokračoval, vojska postupovala a on byl stále držen v nevědomosti. Velitel švédské armády. Pravá ruka generála Johana Banéra.

Co dělám špatně? Vykonal jsem vše, co po mně chtěli. Nezapochyboval jsem tam, kde by jiní kladli otázky. Čím si zasloužit důvěru, jestliže ne důvěrou samotnou? Střet u Lützenu byla tragédie. Strýc se chová, jako by jen on přenášel bolest těch prokletých dní. Vždyť jsem přišel o otce. William si při té vzpomínce povzdechl. Hrnul se do boje příliš dychtivě. Věřil králi a jeho slibovanému vítězství. A kde je teď? Padl jako mnoho jiných. Na rozkaz strýce jsem ho nechal uprostřed pole. Zůstal jsem po boku živých a svým mečem dál proléval krev nepřátel. A možná ještě žil. Kdybych se pro něj vrátil... Co víc mám učinit, abych si vysloužil strýcovu přízeň?

William procitl ze svého zadumání, když si k jeho stolu přisedli tři ozbrojenci. Možná šlo o zbylou zálohu císařských. Z jejich zjevu to nepoznal.

„Tak ty seš prý ze Saska,“ promluvil jeden. „Z Drážďan, co? Je to tam hodně zlý?“

William se hltavě napil, než spustil: „Nic proti tomu, co je tady.“

Muž odpověď přehlédl a raději se soustředil na to, co ho ve skutečnosti zajímalo: „Co víš o saské síle? Připojí se? Musej zvolit stranu. Potáhnou s císařem?“

„Nerozumím. Dávno stojí proti říši.“

Ozbrojenec mávl rukou. „Pche! U nich nikdy nevíš, pořád mění stranu. Radšejc se ptám. Jejich počty k našim a hned by se líp bojovalo.“

„O ty Rakousko přišlo už přede dvěma léty. Teď jsou s nepřítelem. Však jich hned stovku máte pod hradbami. To jste nevěděli? Jejich praporec jsou vidět po celém táboře,“ uchechtl se William. Měl mizernou náladu. Bohužel ani posměšky na vojákův účet nepomáhaly.

„Co víš ještě?“

„Nic, co by stálo za zmínku.“

Voják si nedbale oblečeného cizince podezřívavě změřil. „Kdo seš?“

„Nikdo důležitý,“ řekl, načež si k ústům opět naklonil džbán s pivem.

„Někde jsem tě už viděl. Zdáš se mi povědomý,“ nenechal se voják oklamat.

Nastalo přemýšlivé ticho. Teprve po chvíli se ozbrojenec na Williama vítězoslavně zadíval.

„Budeš to ještě pít?“ vychytrale se pousmál.

William klidně vzhlédl. „Neměl bych?“

„Jestli jo, tak by sis měl pospíšit, protože půjdeš s námi, Banére!“ Pozornost celého hostince se náhle obrátila k němu.

„A já myslel, že jsi rozumu mnoho nepobral,“ zašklebil se William.

Zbrojnoši se nechápavě zamračili.

Švédský velitel dopil a vstal. Tušil, jaké nepříjemnosti by vyvolalo jeho zajetí. *Generál by byl nucen ustoupit. I když je pravda, že strýci záleží víc na výsledku války. Se mnou si hlavu lámat nebude.* Udělal několik kroků k napjatým mužům. „Až po vás, pánové.“

„Nedělej si z nás blázny!“ křikl jeden z ozbrojenců podrážděně a postrčil ho ke dveřím.

Toho William využil. Hodil krčmářovi stříbrňák, a než vyrazil pryč, otočil se a uhodil nejbližšího z vojáků pěstí do obličeje. Ten se skácel k zemi a vzal s sebou i své dva společníky.

„Nenechte ho utýct! Zastavte ho!“ zakopávali jeden o druhého. „Rychle! Utíkal támhle!“

William se přitiskl v úzké uličce ke zdi hospody a vyčkával. Jakmile se stráž rozeběhla jiným směrem, vystoupil ze

svého úkrytu a zklamaně se vydal zpátky do švédského tábora. Myslel, že mu jeho povedený kousek zvedne náladu.

Zamračil se. Prošel otevřenou branou, kterou střežili švédští ozbrojenci, načež zamířil ke svému stanu. Tam ho čekal jeho přítel.

„Už tě nebavilo dráždit niskou posádku?“ rýpl si Henrik Vaste a podával mu připravenou zbroj.

„Znáš mě příliš dobře.“

„Cos jim namluvil tentokrát?“

„Jen pravdu. Jsou to omezení. Nevěděli by, že jsou v obležení, kdybych jim to neřekl,“ odvětil William ironicky. „Jsme připraveni?“

„Padesát mužů. Více by jich bylo na obtíž. Je to malé město s ještě menším předměstím. Jejich obrana je takřka nulová.“

„Za jejich vysoké hradby se nedostaneme a brány jsou v noci zavřené. Vystačíme si s domy kolem. Beztak je jich víc než dost. Pamatuj, bereme hlavně peníze. Pro zbytek se vrátíme, až to bude třeba.“

Henrik přikývl a pomohl mu připnout kyrys.

„Mluvil jsi s ním?“

„Nechci se o tom bavit,“ odpověděl William a navlékl si rukavice.

„Víš, že můžeš. Nepůjdu žalovat,“ ujistil ho pobaveně.

Rezignovaně vydechl. „Co ti mám povídat? Víím, co mám dělat, ovšem důvody mi zůstávají skryty. Nevěř mi.“

„Zkouší tě. Nenech se zaslepit svou pýchou.“

„Co tím myslíš?“

„Chce z tebe vykřesat velkého vojevůdce.“

„Hm, chtít může,“ procedil mezi zuby.

„Nesýčkůj! Co od něho chceš?“

William mlčel.

„Vzpamatuj se. Leckdo by si přál být na tvém místě.“

„Třeba ty?“ udeřil na oplátku. Nebavilo ho poslouchat výtky. Ne od něj.

Henrik se zarazil. Ve tváři se mu mihl nicneřikající výraz. Během okamžiku však vyrovnaně pokračoval: „Jsi jeho jediný dědic. Vlastní potomky nemá a po jeho smrti bys nezískal jen hodnost. Copak to nevidíš?“

„To není život, po kterém toužím.“

„Třeba ne, ale nadále by bylo zcela na tobě, co s nabytým jméním uděláš. Byl bys hlupák, kdybys to všechno zahodil.“

„Možná,“ odsouhlasil nakonec a přátelsky sevřel Henrikovo rameno. „Proč máš vždycky pravdu?“

Henrik se hlasitě rozesmál. „Jen kdybys věděl...“

William si připnul meč na dlouhém řemenu kolem pasu a společně vyrazili k již osedlaným koním. *Je čas.*

4. Indigová obloha se mocně rozpínala nad krajinou a bez svého stříbrného jezdce vypadala temnější a zrádnější než obvykle. Černé mraky se kupily a po mnoha dnech nesnesitelného vedra přišla chladná noc. Místností ale sálalo teplo. Vzduch voněl pryskyřicí. Jen tíživé ticho narušovalo jinak pokojnou atmosféru.

Děti čistily zeleninu, kterou odpoledne sklidily na zahradě, a Bianka u kamen připravovala večeři.

„Už by tu měli být.“ Otřela si ruce o zástěru a vykoukla z okna na dvůr. „Snad je Vladek zase nezdržel.“

„To je určitě kvůli mně,“ vložil se do toho Miko. „Vím to. Nebojte se, panímámo, přijdou, a ještě přivedou hosta.“

„Tak, tak. Asi se na maminku těšíš.“

Čeledín blaženě pokýval hlavou.

„Aby ne. Dlouho jsi ji neviděl. Ale za takového pomocníka jako jsi ty, jsme rádi. To si pamatuj.“

„Já nikam nepůjdu,“ začervenal se. „A třebaš budem moct zůstat oba. Práce by odsýpala.“

Bianka opět starostlivě vyhlédla. To už se ale rozletěly dveře a Borek s Rischerem nakráčeli dovnitř.

„Tak co?“ vyhrkla.

„Domluvili jsme se. Když bude zle, vzájemně si pomůžem.“ Bratři vypadali spokojeně. „Pokud by došlo k nejhoršímu, pořád budeme mít kde hlavu složit.“

„Oh, díky Bohu. Já věděla, že to dobře dopadne. Není nad Vladkovo zlaté srdce.“

Rischer si odložil klobouk na lavici u zdi. Stejně jako všichni ostatní se nechal unést radostným okamžikem a docela zapomněl, s jakým dalším posláním toho dne vyjížděl. Náhle se však střetl s dětským pohledem plným naděje a očekávání, a svou chybu si uvědomil.

„Je mi to líto, hochu, ale...“

Nemusel pokračovat. Miko pochopil. Do očí se mu nahrnul slzy a v zoufalství se vyškrábal na pec, kde se své vzlyky snažil utlumit polštářem.

„Co se stalo?“ špitla Bianka, aby Miko nerozuměl.

„Bylo toho moc. Vůbec jsme za ní nebyli,“ přiznal Rischer, načež se usadil u stolu. Cítil se provinile.

„Jsem vinen stejně jako ty. Však zítra je taky den,“ pokusil se Borek bratrovi ulehčit.

Bianka přikývla. Nerada viděla svého muže takhle zničeného.

„Slyšíš to, kamaráde?“ houkl Borek. „No, a jestli chceš, můžeš jít s námi, abys na to všechno dohlídl. To víš, my už máme hlavy děravý. Potřebujem mezi sebe někoho mladšího.“

Zpoza komína vykoukla rozčuchaná hlava. „Opravdu?“

Rischer vzhlédl. „To víš, že jo. Ono to tak bude nejlepší.“

V chlapcově obličejí zazářil široký úsměv. Otřel si vlhké tváře a trochu váhavě slezl dolů.

Vtom se zvenku ozvaly hrozivé výkřiky. Muži si vyměnili vědoucí pohled. Všichni vyběhli na dvůr, aby zjistili, co se děje.

Černý závoj noci v dálce protínalo světlo pochodní. Klid, který dosud panoval, byl zašlapán do země řadami vojáků. Nikdo se jim nevyhnul. Nikdo nebyl ušetřen.

„Vem děti!“ probral se konečně Rischer. „Schovejte se na půdu! Honem!“

Bianka popadla Míka a Lilien za ruku a běžela s nimi zpátky k domu, kde z jedné jeho strany stoupal do podkroví dlouhý žebřík. „No tak, lez! Rychle!“ pustila svou dceru jako první. V ten samý okamžik se jí ale chlapec vytrhl a beze slova se rozeběhl ke zřícené zídce.

„Miko!“ vyjekla Lilien.

„Ne! Běž nahoru, schovej se. Slyšíš?!“ zarazila Bianka dceřin nenadálý sestup a sama se toho ujala.

„Borku!“ zavolala. „Miko mi utekl!“

Borek přesně věděl, kam čeledín běžel. „Zůstaň s Lilien! Najdu ho!“

Bianka se obrátila na patě a pospíchala zpátky k žebříku. Lilien už byla nahoře a nedočkavě k matce shlížela.

Hlučení zbroje, hlasité protesty, ustarané nářky a bolestné sténání provázely cestu nepřátel. Byli blízko.

Rischer vytrhl sekeru z pařezu u stodoly a pohlédl směrem, kde tušil běsnící vojáky. *Tak pojďte! Nevzdám se jen tak. Ne bez boje!*

Konečně ze tmy vystoupili tři ozbrojenci oděni do černého. Jen bílé límce jim svítily na širokých ramenou.

„Dej nám peníze a ušetříme tě,“ spustil jeden z nich německy a zapíchl planoucí louč, kterou si svítily na cestu, do měkké hlíny.

Rischer si z rodného jazyka příliš nepamatoval, ale stále dostatečně dobře rozuměl. V odpověď udělal jeden krok vpřed a varovně zdvihl svou zbraň.

Švéd pokynul dalším dvěma. Ti se na sedláka vrhli. Rischer se vztekle rozmáchl. Muži však stačili uskočit, přičemž jeho útok nezůstal neopětovaný. Pokusili se ho odzbrojit. S něčím podobným ale počítal. Pohotově couvl a jednoho z vojáků udeřil tupou stranou sekery přes přilbici, až to zazvonilo.

„Mít víc takových jako ty, máme tuhle válku dávno vyhranou,“ zachechtal se jejich vůdce a bez hnutí sledoval nerovný souboj.

Rischer to ignoroval. Nepřestával se odhodlaně bít. Jednomu z vojáků se však podařilo seknout sedláka mečem přes záda. Rischer vykřikl a padl na kolena. Překvapeně vydechl.

„Měl jsi poslechnout,“ promluvil Švéd. „Dal jsem ti příležitost jednat v dobrém.“

Rischer sledoval matnou hlaveň zvedající se proti němu. Vzurně vystrčil bradu. *Udělej to! Dokaž, co jsi zač! Zbabělec, nic víc!*

Borek vklouzl mezi stromy, aby se skryl před nechtěnými zraky, a dál pokračoval směrem k domu, kde žila Mikova matka. *Jinam jít nemohl.*

Nepřestával postupovat. Konečně zaslechl spěchající kroky.

„Miko!“ zavolal tlumeně do temnoty před sebou.

Žádná odpověď. Po chvíli ale zvuk běžících nohou uslyšel znovu.

Borek nečekal. *Je to on. Musí to být on.* Rozeběhl se, aby chlapce zastavil před jakoukoliv hloupostí, kterou měl v úmyslu udělat.

Rychle míjel mohutné kmeny letitých stromů. Ostružiní rostoucí při zemi mu trhalo kalhoty a drásalo kůži. Větve vysokých křovin ho šlehaly do obličeje. Nedaleko spatřil stín. Ještě přidal. Miko byl jen kousek před ním. Dětské nohy mu nestačily. Když tu se hoch zastavil. Prudce a nečekaně. Borek učinil totéž.

„Chlapče?“ přiblížil se. Jeho zrak upoutaly vysoké plameny šlehající z nejednoho domu pod městskými hradbami. Byl mezi nimi i ten, který patřil čeledínově matce. „Miko,“ snažil se ho utěšit. Jenomže kluk znovu vyrazil a během okamžiku se Borkovi ztratil z dohledu.

Vzduchem otrásl výstřel. Rischer sebou škulbl. Necítil nic, žádnou bolest. Zmateně k vojákovi vzhlédl. Z pistole se kouřilo. Pohled však neupíral na něj.

Rischeru zamrazilo. Prudce se otočil. Kousek od domu spatřil bílou postavu zhroucenou v trávě. „Ne!“ Nedbal ozbrojenců. Vstal a zamířil k bezvládnému tělu. „To mi nedělej, slyšíš?!“ Poklekl. Zoufale se zadíval na ránu v rameni své ženy. Z úst se mu vydralo zasténání. Snažil se zranění přikrýt, aby tolik nekrvácelo.

Bianka však přes všechny jeho snahy nepřestávala blednout. Třásla se. Její oči se pomalu zavíraly.

„No tak! Nenechávej mě tady! Ne takhle!“ Slzy mu tekly po tvářích. Srdce mu pukalo. Zvedl bezvládné tělo do náruče a pevně je sevřel.

